

Briselē, 2016. gada 6. decembrī
(OR. en)

15046/16

LIMITE

ENV 748
COMPET 629
IND 258
RECH 338
ECOFIN 1138
ECO 78
SOC 760
SAN 419
CONSOM 296
MI 765
CHIMIE 72
ENT 220

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Iepr. dok. Nr.:	13788/4/16 ENV 681 COMPET 550 IND 224 RECH 299 ECOFIN 967 ECO 70 SOC 650 SAN 369 CONSOM 260 MI 669 CHIMIE 63 ENT 197 REV 4
Temats:	Projekts – Padomes secinājumi par cilvēka veselības un vides aizsardzību, pareizi apsaimniekojot ķīmiskas vielas - pieņemšana

1. Komisija saskaņā ar Labāka regulējuma programmu ir ieplānojusi *REFIT* novērtējumu par *REACH*, kā arī atbilstības pārbaudi attiecībā uz visiem ES tiesību aktiem ķīmisko vielu jomā, izņemot *REACH*.
2. Tomēr Komisija nespēja laikus pabeigt darbu pie vairākām citām ierosmēm un dokumentiem ar mērķi uzlabot ES *acquis* par ķīmisko vielu pareizu apsaimniekošanu, piemēram, stratēģisku pieeju attiecībā uz ūdens piesārņojumu ar farmaceitiskām vielām, ziņojumu par ķīmisko vielu maisījumu izvērtējumu vai Regulas par kosmētikas līdzekļiem pārskatīšanu attiecībā uz endokrīnās sistēmas traucējumus izraisošām vielām.

3. Turklāt gūtie rezultāti vairākās nesenās starptautiskās konferencēs –, piemēram, ANO ĢA 70. sesijā, kurā pieņēma programmu 2030. gadam, ANO Vides programmas ANO Vides asamblejas 2. sesijā, Pasaules Veselības asamblejas 69. sesijā un ANO *Habitat III* konferencē – arī ir ietekmējuši starptautisko programmu ķīmisko vielu, veselības un vides jomā.
4. Ņemot to vērā, prezidentvalsts 2016. gada 31. oktobrī iesniedza projektu Padomes secinājumiem par cilvēka veselības un vides aizsardzību, pareizi apsaimniekojot ķīmiskas vielas ¹.
5. Vides jautājumu darba grupa izskatīja Padomes secinājumu projektu 2016. gada 8. novembrī un apsprieda to vēlreiz 2016. gada 17. novembrī, pamatojoties uz prezidentvalsts sagatavotu pārskatītu projektu ². 2016. gada 5. decembrī un pēc trīs secīgām neoficiālām klusēšanas procedūrām par pārskatītajiem tekstiem ³ Vides jautājumu darba grupa vienojās par šīs piezīmes pielikumā izklāstīto tekstu.
6. Tālab Pastāvīgo pārstāvju komiteja tiek aicināta apstiprināt vienošanos par šīs piezīmes pielikumā iekļauto Padomes secinājumu projektu un iesniegt to Vides padomei pieņemšanai 2016. gada 19. decembra sanāksmē.

¹ Dok. 13788/16.

² Dok. 13788/1/16 REV 1.

³ Dok. 13788/2/16 REV 2, 13788/3/16 REV 3 un 13788/4/16 REV 4.

Cilvēka veselības un vides aizsardzība, pareizi apsaimniekojot ķīmiskas vielas

- Padomes secinājumu projekts -

UZSVEROT, ka – saskaņā ar LESD 191. panta 1. punktu – saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti un aizsargāt cilvēku veselību ir svarīgi ES mērķi;

NORĀDOT, ka – saskaņā ar LESD 11. pantu un 168. panta 1. punktu –, nosakot un īstenojot visu ES politiku un darbības, tajās ir jāparedz vides aizsardzības prasības un jānodrošina augsts cilvēku veselības aizsardzības līmenis;

ATGĀDINOT par apņemšanos, ar ko nāca klajā 2002. gadā Johannesburgas Pasaules samitā par ilgtspējīgu attīstību (*WSSD*) un 2006. gadā Dubajā Starptautiskajā konferencē par ķīmisko vielu apsaimniekošanu, kurā pieņēma Stratēģisko pieeju ķīmisko vielu apsaimniekošanai starptautiskā līmenī (*SAICM*), – šī apņemšanās ir atkārtoti apstiprināta 2012. gadā "Rio+20" noslēguma dokumentā "Kādu nākotni mēs vēlamies", – proti, līdz 2020. gadam panākt, ka ķīmiskās vielas visā to aprites ciklā un bīstamie atkritumi tiek pareizi apsaimniekoti, līdz minimumam samazinot ievērojamo negatīvo ietekmi uz cilvēka veselību un vidi, un ATZĪSTOT, ka vēl ir jāturpina strādāt, lai šo apņemšanos izpildītu;

ATGĀDINOT par rīcībām un mērķiem, kas aktuālos politikas jautājumos un citos problēmjaudājumos ir paredzēti, lai panāktu ķīmisko vielu pareizu apsaimniekošanu, kā tā apzināta saskaņā ar *SAICM* ¹;

¹ Šie aktuāli politikas jautājumi un divi citi problēmjaudājumi, kas apzināti *SAICM*, ir šādi: Svina lietošana krāsās, ķīmiskās vielas produktos, bīstamās vielas elektrisku un elektronisku izstrādājumu aprites ciklā, nanotehnoloģijas un rūpnieciski ražotie nanomateriāli, endokrīnās sistēmas traucējumus izraisošas ķīmiskas vielas, vidē noturīgi farmaceitiskie piesārņotāji, perfluorētās ķīmiskās vielas un pāreja uz drošākām alternatīvām un ļoti bīstami pesticīdi.

ATGĀDINOT par Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam (2030. gada programma) un tās ilgtspējīgas attīstības mērķiem (IAM) un uzdevumiem, ko 2015. gada 25. septembrī pieņēma ANO Ģenerālā asambleja (ANO ĢA), un jo īpaši UZSVEROT apņemšanos līdz 2020. gadam līdz minimumam samazināt ķīmisko vielu un visu atkritumu negatīvo ietekmi uz cilvēka veselību un vidi, panākot to apsaimniekošanu videi drošā veidā visā to aprites ciklā; līdz 2030. gadam būtiski samazināt to nāves gadījumu un slimību skaitu, ko izraisa bīstamas ķīmiskas vielas un gaisa, ūdens un augsnes piesārņojums un kontaminācija; kā arī uzlabot ūdens kvalitāti, samazinot piesārņojumu, novēršot dempingu un līdz minimumam samazinot bīstamu ķīmisku vielu un materiālu ieplūšanu ūdenī;

ATGĀDINOT Rezolūcijas 1/5 un 2/7 par ķīmiskajām vielām un atkritumiem, kas pieņemtas ANO Vides asamblejas (*UNEA*) 1. un 2. sesijā Nairobi attiecīgi 2014. gada 27. jūnijā un 2016. gada 27. maijā, un jo īpaši UZSVEROT perspektīvu panākt, ka ķīmiskās vielas visā to aprites ciklā un bīstamie atkritumi tiek pareizi apsaimniekoti tā, lai varētu novērst vai līdz minimumam samazināt ievērojamo negatīvo ietekmi uz cilvēka veselību un vidi,

ATGĀDINOT Rezolūciju par veselības nozares lomu ķīmisko vielu pareizā apsaimniekošanā, kas pieņemta Pasaules Veselības asamblejas 69. sesijā (Ženēvā 2016. gada 23.–28. maijā), un par noteikumiem ķīmisko vielu jomā noslēguma dokumentā, kas pieņemts ANO *Habitat III* konferencē (Kito 2016. gada 17.–20. oktobrī);

APLIECINOT, cik svarīgas ir Bāzeles, Roterdamas, Stokholmas un Minamatas konvencijas, lai nodrošinātu cilvēku un vides aizsardzību pasaules mērogā; UZSVEROT nepieciešamību joprojām veicināt un pastiprināt sinerģijas starp šiem instrumentiem un ar *SAICM*; un ATZĪMĒJOT vajadzību paātrināt Minamatas konvencijas ratifikācijas procesus Eiropas Savienības, kā arī dalībvalstu līmenī, lai minētā konvencija varētu pēc iespējas drīz stāties spēkā;

ATGĀDINOT, ka ES *acquis* ķīmisko vielu jomā pēdējās desmitgades laikā ir atjaunināts, it īpaši ar Regulu par ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (*REACH*) ², Regulu par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojumu (*CLP*) ³, Regulu par augu aizsardzības līdzekļiem ⁴ un Regulu par biocīdiem ⁵, tādējādi sniedzot gan būtiskas zināšanas par ķīmisko vielu bīstamajām īpašībām un riskiem, gan plašu aizsardzības pamatu, ar to sniedzot ieguldījumu *SAICM* 2020. gada mērķī par ķīmisko vielu pareizu apsaimniekošanu;

ATGĀDINOT – lai uzlabotu ES *acquis* attiecībā uz ķīmisko vielu pareizu apsaimniekošanu, no Komisijas tika gaidīts līdz 2015. gada septembrim pēc iespējas tālāk izstrādāt stratēģisku pieeju attiecībā uz ūdens piesārņojumu ar farmaceitiskām vielām ⁶; līdz 2015. gada jūnijam publicēt ziņojumu par ķīmisko vielu maisījumu izvērtējumu ⁷; līdz 2015. gada janvārim pārskatīt Regulu par kosmētikas līdzekļiem ⁸ attiecībā uz endokrīnās sistēmas traucējumus izraisošām vielām; un līdz 2013. gada jūnijam pārskatīt *REACH* attiecībā uz licencēšanu endokrīnās sistēmas traucējumus izraisošām vielām; tāpat, ka no Komisijas tiek arī gaidīts līdz 2017. gada septembrim attiecīgā gadījumā ierosināt pasākumus, lai risinātu farmaceitisko vielu iespējamo ietekmi uz vidi;

ATGĀDINOT vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2020. gadam "Labklājīga dzīve ar pieejamajiem planētas resursiem" (7. VRP) ⁹ un UZSVEROT, ka 7. VRP un tās īstenošanas pamatā ir piesardzības princips, preventīvas darbības princips un princips, ka piesārņojums novēršams izcelsmes vietā, kā arī princips "piesārņotājs maksā" ¹⁰;

² ES OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.

³ ES OV L 353, 31.12.2008., 1. lpp.

⁴ ES OV L 309, 24.11.2009., 1. lpp.

⁵ ES OV L 167, 27.6.2012., 1. lpp.

⁶ ES OV L 226, 24.8.2013., 1. lpp.

⁷ Dok. 10923/12 – COM(2012) 252 final.

⁸ ES OV L 342, 22.12.2009., 59. lpp.

⁹ ES OV L 354, 28.12.2013., 171. lpp.

¹⁰ 7. VRP 2. panta 2. punkts.

UZSVEROT 7. VRP paredzēto lēmumu līdz 2018. gadam izstrādāt Savienības netoksiskas vides stratēģiju, kas veicina novatorismu un ilgtspējīgu aizstājēju, tostarp ar neķīmisku risinājumu, izstrādi, par pamatu ņemot horizontālus pasākumus, kas jāveic līdz 2015. gadam, lai nodrošinātu: 1) saražoto nanomateriālu un materiālu ar līdzīgām īpašībām drošību; 2) endokrīnās sistēmas traucējumus izraisošo vielu iedarbības samazināšanu līdz minimumam; 3) atbilstīgas regulatīvās pieejas, lai mazinātu ķīmisko vielu kombinēto ietekmi; un 4) produktos, tostarp importētajos, esošo ķīmisko vielu iedarbības samazināšanu līdz minimumam, lai veicinātu netoksisku materiālu aprites ciklus un mazinātu kaitīgo vielu iedarbību telpās ¹¹;

UZSVEROT, ka ir jāpastiprina centieni nodrošināt, ka līdz 2020. gadam visas attiecīgās vielas, kas rada lielas bažas, (*SVHC*) – tostarp endokrīnās sistēmas traucējumus izraisošas vielas, kuras rada bažas tādā pašā līmenī, – tiek iekļautas *REACH* kandidātvielu sarakstā ¹²;

ATGĀDINOT, ka Komisijas labāka regulējuma programmā ¹³ ir paredzēti mērķi panākt ekonomikas izaugsmi un sekmēt inovāciju, konkurētspēju, MVU, darbvietu radīšanu un ES vienotā tirgus darbību, kā arī nodrošināt, ka ES regulējums dod pievienoto vērtību, vienlaikus panākot augstu līmeni cilvēka veselības un vides aizsardzībā un respektējot esošos aizsardzības standartus;

UZSVEROT, ka ir jānodrošina, lai ES regulējums būtu pārredzams, vienkāršs un izmaksu ziņā efektīvs, vienmēr nodrošinot augstu līmeni vides, veselības, darba ņēmēju un patērētāju aizsardzībā, tostarp tiesības uz informāciju, lai patērētāji varētu izdarīt apzinātu izvēli, un neaizsargātu grupu – tādu kā bērni, grūtnieces un sievietes, kas baro bērnu ar krūti, – aizsardzību, un lai tas tiktu atbalstīts ar vispārēju sabiedrības informētības vairošanu par ķīmiskām vielām;

UZSVEROT, ka ilgtspējīgai ES ķīmisko vielu politikai vajadzētu balstīties uz inovāciju, ievērot piesardzības principu un dot iespēju ilgtspējīgai nodarbinātībai un izaugsmei; un UZSVEROT regulējuma saskaņotības un konsekvences nozīmi šo mērķu sasniegšanā;

¹¹ 7. VRP 54. punkta iv) apakšpunkts.

¹² *REACH* regulas 57. panta f) punkts.

¹³ Dok. 9079/15 – COM(2015) 215 final + ADD 1 + ADD 2.

1. UZSVER savas aktīvās lomas nozīmi starptautiskās ķīmisko vielu pārvaldības stratēģiskās pieejas starpsesiju procesā nolūkā līdz 2020. gadam pieņemt vērienīgu satvaru, lai nodrošinātu ķīmisko vielu un atkritumu pareizu apsaimniekošanu pēc 2020. gada; ATZĪMĒ, ka efektīvai un pareizai ķīmisko vielu un atkritumu apsaimniekošanai ir vajadzīga inovatīva sadarbība starp visām attiecīgajām nozarēm – tādām kā vide, veselība, izglītība, nodarbinātība, tirdzniecība, lauksaimniecība, ūdens, atkritumu apsaimniekošana un rūpniecība; un UZSVER, ka ir jāizstrādā ilgtermiņa redzējums par ķīmisko vielu un atkritumu pareizu apsaimniekošanu nākotnē, kas būtu cieši saistīts ar programmu 2030. gadam un *UNEA* rezolūcijā 1/5 iekļauto rezultātu dokumentu "Ilgtermiņā stiprināt ķīmisko vielu un atkritumu pareizu apsaimniekošanu";
2. ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka labāka regulējuma programmā ir iekļauta ES ķīmisko vielu *acquis* atbilstības pārbaude, kas paredzēta kā *REACH refit* novērtējums ¹⁴ un visu ķīmisko vielu tiesību aktu, izņemot *REACH*, atbilstības pārbaude ¹⁵, un UZSVER, ka šis darbs ir svarīgs, lai nodrošinātu augstu līmeni cilvēka veselības un vides aizsardzībā, īpaši neaizsargātām grupām, nostiprinātu saskaņotu un konsekventu pieeju dažādos tiesību aktos un dotu ieguldījumu faktu bāzes izveidē ES netoksiskas vides stratēģijas izstrādei;
3. AICINA Komisiju *REACH refit* novērtējumā īpašu uzmanību pievērst šādiem aspektiem:
 - 1) *REACH* reģistrācijas informācijas atbilstība, kvalitāte, pietiekamība un izmantojamība;
 - 2) *REACH* riska pārvaldības procedūru efektivitāte un iedarbīgums;
 - 3) procedūras dokumentācijas neatbilstības vai datu nepilnību novēršanai;
 - 4) finanšu bāzes stabilitāte attiecīgām Eiropas Ķimikāliju aģentūras (*ECHA*) darbībām pēc 2018. gada;

¹⁴ http://ec.europa.eu/smart-regulation/roadmaps/docs/2017_env_005_reach_refit_en.pdf (šis novērtējums ir *REACH* 117. panta 4. punktā minētais pārskats).

¹⁵ http://ec.europa.eu/smart-regulation/roadmaps/docs/2015_grow_050_refit_chemicals_outside_reach_en.pdf.

4. AICINA Komisiju *REACH refit* novērtējumā un paralēli veiktajā visu ķīmisko vielu tiesību aktu, izņemot *REACH*, atbilstības pārbaudes novērtējumā īpašu uzmanību pievērst šādiem jautājumiem:
- saskaņotība starp *REACH* un darba aizsardzības tiesību aktiem, ietverot aizsardzības robežkoncentrācijas darba vietā un riska pārvaldības pasākumus;
 - ķīmisko vielu tiesiskā regulējuma atbilstība, lai 1) nodrošinātu izgatavoto nanomateriālu drošumu, endokrīnās sistēmas traucējumus izraisošo vielu iedarbības samazināšanu līdz minimumam, atbilstīgas regulatīvās pieejas nolūkā risināt ķīmisko vielu kombinēto ietekmi un produktos – piemēram, tekstilizstrādājumos, – tostarp importētajos, esošo ķīmisko vielu iedarbības samazināšanu līdz minimumam; 2) sekmētu inovāciju un aizvietošanu, tostarp neķīmiskas alternatīvas, un veicinātu ilgtspējīgu ķīmiju; un 3) nodrošinātu sabiedrības tiesības uz informāciju un tādējādi ļautu patērētājiem izdarīt apzinātu izvēli;
 - iespēju apzināšana īstenošanas sekmēšanai, tostarp atbilstības izmaksu samazināšana, īpaši MVU, vienlaikus nodrošinot augstu līmeni cilvēka veselības un vides aizsardzībā;
5. ATZINĪGI VĒRTĒ to, lai aprites ekonomikas paketē ¹⁶ tiktu izstrādāta stratēģiska pieeja ķīmiskajām vielām, tostarp analizētas un ierosinātas iespējas saskarnei starp ķīmisko vielu, preču un atkritumu tiesību aktiem, arī jautājumā par to, kā precēs visā to aprites ciklā samazināt ķīmisko vielu, kas rada bažas, klātbūtni un uzlabot to izsekojamību, un ATZĪMĒ, ka šis darbs būtu jāiekļauj netoksiskas vides stratēģijā;
6. AICINA Komisiju, kā daļu no aprites ekonomikas paketes izstrādājot stratēģisku pieeju ķīmiskajām vielām, ņemt vērā 7. VRP un programmas 2030. gadam noteikumus, lai atbalstītu netoksisku materiālu aprites ciklu izstrādi nolūkā līdz minimumam samazināt visu atkritumu nelabvēlīgo ietekmi uz cilvēka veselību un vidi, kā arī Padomes secinājumus ¹⁷ par ES rīcības plānu pārejai uz aprites ekonomiku, jo īpaši to 11. un 17. punktu;

¹⁶ Dok. 14972/15 – COM(2015) 614 final + ADD 1.

¹⁷ Dok. 10518/16.

7. ATZĪMĒ Komisijas paziņojumu, kas pievienots tās priekšlikumam par endokrīno disruptoru noteikšanas zinātniskajiem kritērijiem ¹⁸; AICINA Komisiju šo kritēriju tālākā izstrādē, lai labāk aizsargātu cilvēkus un vidi no endokrīnajiem disruptoriem, ievērot attiecīgos 7. VRP noteikumus ¹⁹; un AICINA Komisiju pēc tam attiecīgi atjaunināt 1999. gada ES endokrīno disruptoru stratēģiju ²⁰;
8. ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka ir atklāta Eiropas Cilvēka biomonitoringa iniciatīva un ķīmisko vielu monitoringa informācijas platforma ²¹, kas ir labi pirmie soļi ceļā uz to, lai saskaņā ar 7. VRP izstrādātu vispusīgu zināšanu bāzi par ķīmisko vielu iedarbību ²²;
9. ATZĪMĒ, ka, ņemot vērā vielu, kas rada lielas bažas, (*SVHC*) dosjē skaita sarukumu, ir apdraudēts mērķis līdz 2020. gadam visas attiecīgās *SVHC* iekļaut *REACH* kandidātvielu sarakstā, un AICINA Komisiju un dalībvalstis veikt attiecīgus pasākumus, lai nodrošinātu šā mērķa savlaicīgu izpildi;
10. ar bažām ATZĪMĒ, ka četri horizontālie pasākumi ²³, kas saskaņā ar 7. VRP bija veicami 2015. gadā, nav veikti, un ka Komisija kavējas vairāku juridisko pienākumu īstenošanā, kuru mērķis ir uzlabot cilvēka veselības un vides aizsardzību;
11. PRASA Komisijai līdz 2017. gada 30. jūnijam ziņot par to, kādi panākumi gūti, izpildot četrus horizontālos pasākumus, par kuriem panākta vienošanās 7. VRP, un citus noteikumus, kas vēl nav īstenoti; un AICINA Komisiju paātrināt to īstenošanu, lai attiecīgos secinājumus varētu ņemt vērā nākotnē gaidāmajā netoksiskas vides stratēģijā;

¹⁸ Dok. 10442/16 – COM(2016) 350 + ADD 1–ADD 17.

¹⁹ 7. VRP 50. punkts, īpaši tā trešā daļa, un 54. punkts.

²⁰ Dok. 5257/00 – COM(1999) 706 final.

²¹ <https://ipchem.jrc.ec.europa.eu/RDSIdiscovery/ipchem/index.html> un dok. 9705/16 – SWD(2016) 188 final.

²² 7. VRP 73. punkta iv) apakšpunkts.

²³ 7. VRP 54. punkta iv) apakšpunkts.

12. UZSKATA, ka līdz 2018. gadam ir jāizstrādā skaidri noteikta netoksiskas vides stratēģija, kas papildinātu ķīmisko vielu *acquis*, izklāstot ES ķīmisko vielu politiku desmit gadiem pēc 2020. gada un tādā veidā līdz ar ES ķīmisko vielu pārvaldības *acquis* efektīvu īstenošanu dodot ES galveno ķīmisko vielu pārvaldības ieguldījumu ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā līdz 2030. gadam un 7. VRP 2050. gada redzējuma īstenošanā;
13. AICINA Komisiju ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm un Savienības iestādēm līdz 2018. gadam izstrādāt netoksiskas vides stratēģiju saskaņā ar visiem attiecīgajiem 7. VRP noteikumiem un labāka regulējuma programmu, ņemot vērā panākumus, kas gūti darbā ar četriem horizontālajiem pasākumiem, ar nepilnībām, nesaskaņām un efektivitātes trūkumiem, kas konstatēti *REACH refit* novērtējumā un visu ķīmisko vielu tiesību aktu, izņemot *REACH*, atbilstības pārbaudē, un apsverot turpmākus pasākumus, tostarp tādas neregulatīvus pasākumus kā ES līmeņa darbību izvērtējumu ar mērķi atbalstīt aizvietošanu un ilgtspējīgu ķīmisku un neķīmisku aizstājēju izstrādi, lai kopumā samazinātu ķīmisku vielu iedarbību no dažādiem avotiem un tādējādi nodrošinātu augstu līmeni cilvēka veselības un vides aizsardzībā.
-